

BİY 470 PARAZİTOLOJİ

PROF.DR. AYL A TÖZÖN
ANKARA ÖNİVERSİTESİ
FEN FAKÖLTESİ
BİYOLOJİ

- **Parazitoloji** bir başka canlının üzerinde ya da içinde besin ortamı bulan canlıları ve onların konaklarıyla ilişkilerini anlatan bilim dalıdır.
- Parazit, geçici veya sürekli olarak bir diğer canlının üzerinde veya içinde yaşamaya uyum sağlamış canlıdır. Parazitin üzerine uyum sağladığı canlıya **konak**, kendisine **konuk** adı verilir.
- **Parazitlik**, birlikte yaşayan iki canlıdan birinin bu yaşam şeklinden fayda sağlarken diğerinin zarar görmesi durumudur.

PARAZİTLERİN EVRİMİ VE KONAK İLİŞKİSİ

İhtiyaç duydukları konak sayısına göre parazitler:

a.Monoksen parazit: Evrimini tamamlamak için tek bir konağa ihtiyaç duyan parazittir.. Örnek:
Ascaris lumbricoides

b.Heteroksen parazit: Evrimini tamamlamak için ayrı ayrı yada birbirinden farklı konaklara ihtiyaç duyan parazittir. Heteroksen parazitlerde iki tip konak vardır:

1.Ara konak: Parazitin olgunlaşmamış şeklinin geçici olarak yaşadığı; fakat evrimi için gerekli olan konaktır. Örnek *Taenia saginata* için ara konak sığırdır.Ara konaklarına göre diheteroksen ve poliheteroksen parazit olmak üzere ikiye ayrılır:

Diheteroksen parazit, evrimi için bir ara konağa ihtiyaç duyan parazittir.

Örnek *Plasmodium malaria,*

Poliheteroksen parazit: Evrimi için ikiden fazla ara konağa ihtiyaç duyan parazittir.

Örnek *Diphyllobothrium latum*

2.Son konak: Parazitin erişkin şeklinin yaşadığı konaktır.